

Stacey
HALLS

Doamna England

Traducere din limba engleză și note de
SILVIA NĂSTASIE

NEMIRA

Cum face micul crocodil
Să-și țină luciul pe coadă?
El toarnă apele din Nil
Pe fiecare solz, la scaldă!

Voios rânjește-apoi din falcă
Și ghearele-și întinde,
Așa invită peștișorii
Și-n zâmbet îi cuprinde.

LEWIS CARROLL, *Alice în Țara Minunilor*¹

*Fortis in arduis*².

Mottoul Institutului Norland

¹ *Alice în Țara Minunilor*, de Lewis Carroll, traducere de Antoaneta Ralian, traducerea versurilor de Ioana Ieronim, p. 21, Editura Humanitas, 2016.

² „Putere în adversitate” – în lb. latină, în original.

Noaptea, pădurea nu era nici pe departe tăcută. Caprimulgi și bufnițele își cântau straniile lor triluri singuratice, iar cizmele mele scrâșneau pe pietrele împărășiate pe drum. De jur împrejur se-auzea susurul apei: pârâiașe și izvoare gălăgioase curgeau neîncetat spre râu, bolborosind, sporovăind, murmurând. Ploaia încetase, iar luna se ițea de după vălul ei cețos. Mi-am strâns pelerina mai abitir la gât, înfășurându-mi șalul în jurul capului.

Drumul era mai ușor de străbătut fără un felinar, care ar fi înnegurat și mai mult tot ceea ce era dincolo de raza lui luminoasă. Scânteierile lunii ofereau suficiență îndrumare, iar ochii mei s-au adaptat fără greutate. Am ieșit din curtea morii și am poposit pe puntea care trecea pe lângă dependințe, privind în stânga, către câmpurile sălbatice, și în dreapta, către oraș. Am făcut stânga, pe lângă heleșteul cu suprafața lui netedă și sticloasă, asemenea unei oglinzi puse în fața nopții. Pini urcau pe coasta dealului de lângă drumul care se înfășura ca o panglică fantomatică de-a lungul văii și m-am străduisit să-mi amintesc cum se ajunge la căsuța joasă, singuratică, din bărăgan.

Pe copii îi încuiasem în camera lor; de data asta, nu aveau să mai existe evadări. Când totul avea să fie bine, mă puteam strecura înăuntru, neobservată. Dacă m-aș fi întors după ce stăpânul... *Nu, mi-am spus, nu te gândi la asta. Doar mergi mai departe.* Picioarele mă purtau în sus, piscurile planând asupra mea, în stânga, asemenea unor dughuri.

— Ruby?

O șoptă, de neconfundat.

Aproape m-am împiedicat de frică. Am înghețat, privind spre trunchiurile subțiri și crengile negre. De-abia mai auzeam ceva în afară de sângele care-mi pulsa în urechi. După câteva clipe, s-a auzit din nou.

— Ruby? Tu ești?

CAPITOLUL 1

Londra, august 1904

Am dus-o pe Georgina pe drumul obișnuit spre casă, mergând spre est prin Kensington Gardens către Hyde Park. Adormise strângând margarete în pumnișori, iar eu împingeam căruciorul peste punte, făcându-le semn din cap celorlalte dădace. Pantofiorii ei atingeau capătul căruțului capitonat; în curând n-avea să mai încapă, iar eu simțeam deja un fior îndepărtat de dor pentru bebelușul care fusese odată. Acum se putea ridica singură, ceea ce și făcea, în zilele senine, atunci când copertina era strânsă; adora să se uite la soldații din Cavaleria Regală, cu uniformele lor cu paspoal și chipiurile cu pene, iar cucoanele își închideau umbrelele de soare ca să o admire.

M-am aplecat ca să recuperez un ursuleț de lână căzut în nisip, lângă un cărucior. Dacă bebelușului stătea pe o bancă, citind un roman, și nu observase.

În spatele ei, o droaie de băieței se jucau pe iarbă, caftindu-se unul pe altul cu bețele.

— O, mulțumesc! a zis dădaca, atunci când i-am întins ursul.

S-a uitat la uniforma mea, altfel decât a celorlalte dădace, făcută special ca să le scoată în evidență pe absolventele Norland. Sub o mantie cafenie elegantă, purtam o rochie bej din bumbac țesut, cu un șorț alb din batist, tivit cu dantelă. La gât, o cravată de un crem spumos completa uniforma de vară. Iarna purtam serj albastru-deschis și în tot decursul anului munca cea mai grea o făceam în pânză de bumbac roz, atunci când curățam camera copiilor sau când făceam focul.

— Aș vrea să adoarmă și ea așa, a zis dădaca. A făcut un semn din cap spre ocupanta căruciorului ei: o copilă firavă, cu fața gravă, puțin mai mare decât Georgina, care se holba la mine de sub o pălărie albă de soare. Cât are?

— Are șaptesprezece luni, am răspuns.

— Și uite ce cărlionți adorabili! Ce păcat că părul ăsteilalte e atât de drept! Trage de moațele de cârpă când i le prind în păr.

— Ai putea încerca să i le pui când doarme. Dacă uzi cărpele înainte, se usucă așa.

Dădaca s-a înseninat.

— E o idee bună.

Mi-am luat la revedere și s-a întors la cartea ei. Am trecut prin Albert Gate, acolo unde cerbi negri stăteau de pază la grilajul parcului, și i-am zâmbit bătrânei care vindea moriști și baloane de jucărie. Moriștile așteptau țepene în lăzile lor o briză care să le urnească în acea amiază de august, iar femeia învârtea una fără tragere

de inimă. Nu mi-a răspuns la zâmbet, dar mi-am închipuit că pentru ea arătam ca oricare altă dădacă. Ne strângeam în parc alături de cei pe care-i aveam în grijă, ocupând peluzele și băncile, întinzând pături pe iarbă, hrănind rațele și împingând cărucioare prin grădinile de trandafiri. După o oră sau două treceam din nou pe lângă ea, îndreptându-ne spre casă pentru un pui de somn și sendvișuri cu pateu, înainte să-i ducem pe copii jos ca să-și vadă părinții.

Georgina era unicul copil al lui Audrey și Dennis Radlett, dar doamna Radlett era iar însărcinată. Spălasem din timp așternuturile Georginei, ca să fiu pregătită, și încercuisem în cataloage pătuțuri pe care să i le arăt doamnei Radlett; Georgina avea să fie încă în al ei când apărea bebelușul. Noutatea mă entuziasma, deși încă nu găsisem o dădacă sezonieră pentru hrănirea pruncului, iar perspectiva de a-mi împărți camera copiilor cu altcineva, chiar și pentru câteva săptămâni, îmi provoca un vag fior de neliniște. Pentru că ultimul etaj de la Perivale Gardens numărul șase era regatul meu, domeniul meu: biroul, clasa și atelierul meu. Uneori era camera de ceai, dacă Georgina dorea să le ofere jucăriilor o tratație; din când în când era o junglă, iar amândouă ne târam în genunchi pe covor, la vânatoare de lei și de tigri.

Mâna Georginei s-a deschis, făcând ca margaretele să se împrăștie peste păturica ei; cu dibăcie, le-am ridicat și le-am pus în buzunar. Pe pervazul camerei copiilor, aranjase în borcane florile pe care le culegeam din parc și o învățam pe Georgina numele lor. Georgina avea deja un vocabular impresionant, absorbind numele în tăcere când arătam spre farfurii, linguri, jucării și timbre.

— Ceb! a exclamat într-o după-amiază, acum câteva săptămâni, întinzându-se în căruț ca să arate spre cerbii de la Albert Gate.

M-a cuprins un val de mândrie și de dragoste pentru această fetiță veselă și încrezătoare, pe care toți cei care o întâlneau o îndrăgeau și care îi îndrăgea la rândul ei.

Pe Knightsbridge, automobilele huruiau pe lângă trăsurile și sufocau drumul cu gaze de eșapament. M-am uitat spre clădirile de apartamente din cărămidă roșie, vânzătorul de cartofi copti, autobuzul verde Bayswater și spălătorul de rufe chinez care descărca așternuturi proaspete din căruțul lui. Măturătorii se dădeau la o parte pentru a le face loc cucoanelor cu pălării mari, aflate în drum spre casă de la magazin, urmate de menajerele lor, încărcate de cutii. Perivale Gardens era o piațetă mare, liniștită, la câteva minute distanță de agitația străzii principale. Câteva case erau dispuse în jurul unei peluze dreptunghiulare, îngrădită de grilaje negre din fier, pe care erau plantați cedri și rododendroni. Casa Radlett era înaltă și împodobită cu stucaturi, coloane albe netede flancând o ușă neagră, strălucitoare. Sus era camera copiilor, care dădea spre grădina lungă și însorită și spre grădinile vecinilor, de-o parte și de alta. Familia Bowler, de lângă, ținea găini și o lăsau uneori pe Georgina să adune ouăle.

Holul era pustiu și tăcut, iar eu am dus-o pe Georgina sus, unde m-a lăsat să-i dau jos pantofii crem de piele, și am așezat-o în pătuț cu un oftat. Am închis jaluzelele și am tras draperiile, uitându-mă în stradă o clipă și văzându-l pe băiatul de la măcelărie cum își face turele cu coșul lui. A coborât treptele, iar o slujnică de

la bucătărie a cercetat conținutul în ușa pivniței, stivind pachete sub cot.

Tatăl meu își făcea livrările cu Damson, poneiul nostru cuminte, având *A. May, Vânzător de Fructe & Zarzavagiu de Primă Clasă* pictat cu litere mari, albe, pe laterala căruței lui. Frații mei și cu mine ne ciondăneam cine să țină hăturile, în timp ce ne dirija pe străzi, făcându-le cu mâna oamenilor. „Ia tu frâiele, Rubarbă“, îmi zicea, punându-mi-le în mâini.

Am tras draperiile.

La trei și jumătate, Ellen mi-a adus o ruladă de șuncă și un ibric cu ceai, iar eu i-am dat un exemplar din revista *Young Woman* pe care îl citisem și un roman de duzină pe care nu apucasem să-l răsfoiesc. M-am așezat să mănânc la masa de sub streșini, uitându-mă în jur ca să văd ce trebuia șters de praf; vara, în doar câteva ore de la curățenia de dimineață, un strat subțire de funingine se strecura pe fereastră și acoperea totul. Pe raftul de cărți, literele aurii ale albumului meu de absolvire pâlpâiau pe cotorul negru. În ziua absolvirii, directoarea Institutului Norland, domnișoara Simpson – căreia îi spuneam cu afecțiune Sim –, ni le-a înmănat, dintr-un morman strălucitor. Cărțile cuprindeau tot ceea ce ne era necesar în carierele noastre de novice, de la materiale pentru uniforme până la pagini albe pentru scrisori de recomandare. Fotografia mea era lipită pe copertă, mai mare decât aș fi vrut; păream severă și deloc zâmbitoare, cu o mână odihnindu-se nervos pe masa de lângă mine. La finalul perioadei mele de trei luni de probă, doamna Radlett a evaluat calitatea broderiilor mele ca fiind foarte bună, punctualitatea – excelentă, îngrijirea – excelentă,

curătenia – excelentă, ordinea – excelentă, personalitatea – excelentă, tactul cu musafirii – foarte bun, tactul cu copiii – excelent, tactul cu servitorii – foarte bun, capacitatea de a-i distra pe copii – excelentă, capacitatea de a gestiona copiii – excelentă și priceperea generală – excelentă. Mi-am primit certificatul în toamnă și l-am ținut în cufăr. Unele dădace l-au trimis acasă pentru ca părinții lor să-l înrămeze, dar eu m-am închipuit înmânându-i-l mamei mele și văzându-i uimirea că există diplome pentru îngrijirea copiilor.

Mi-am terminat rulada și începusem să fac curat, când am auzit un ciocănit discret la ușă.

— Intră, Ellen! am strigat, în timp ce învărteam globul pământesc în miniatură cu doi centimetri și jumătate spre dreapta și îi fixam ecuatorul.

N-am primit niciun răspuns.

— Doamnă Radlett!

M-am îndreptat într-o clipită. Era o stăpână tânără, cu doar câțiva ani mai mare decât mine, la douăzeci și trei sau patru, și atât de blândă și de feminină. Zâmbetul larg era forma firească pe care o lua gura ei, iar rochiile elegante și broșele strălucitoare îi puneau în valoare silueta durdulie și pielea mătăsoasă. Părul ei era de culoarea caramelului care se răcea pe aragaz și-l purta în cele mai la modă coafuri copiate din reviste. Părul meu era subțire și întunecat și nu putea fi îmblânzit sub nicio formă. Pielea mea își schimba ușor nuanța într-una mai închisă și, pentru că pălăria de la Norland nu oferea niciun fel de umbră, aveam grijă să nu stau la soare.

— Bună ziua, dădacă May! a spus doamna Radlett. Era binedispusă și îi plăcea să tachineze; unul dintre

jocurile ei preferate era de-a grandoarea și prețiozitatea, deși nu prea pricepeam această glumă. Ai vrea să mi te alături în salon când ai o clipă liberă?

— Sigur, doamnă. Vin chiar acum. Domnișoara Georgina e la somn.

Am urmat-o în casă. Zona de jos era mult diferită de etajul meu liniștit, cu regulile, protocoalele și orarele sale, de care eu eram, din fericire, scutită. Dădacele nu erau slujnice, existam în acel spațiu vag dintre personalul domestic și familie, neapartținând nici unuia, nici celeilalte. Sim ne-a avertizat că putea fi o profesie singularică: fără prieteni, spusese ea. Dar eu nu avusesem prieteni în cea mai mare parte a vieții și cunoșteam doar bucuria orelor agitate și calmul celor liniștite. În fiecare dimineață o duceam pe Georgina în sala de mese, în fiecare seară, în salon, acolo unde domnul și doamna Radlett își dedicau o oră din timpul lor ca să o distreze înainte de cină. Domnul Radlett cânta la pian, în vreme ce doamna Radlett dansa cu fiica ei, ridicând-o în aer și îndrumându-i piciorușele grăsuțe pe covor. Erau atât de încântați să o vadă, de parcă fuseseră plecați o săptămână, și uneori Georgina plângea când o duceam înapoi în camera copiilor, întinzându-și mânuțele spre mama ei. „Nani, nani, puișor“, fredonam eu în timp ce urcam scările și, până se închidea ușa de la cameră, deja își uitase neliniștea. Își sugea degetul când era obosită, iar eu i-l îndepărtam mereu din gură după ce adormea, atunci când doamna Radlett venea să o sărute de noapte bună.

Sala de oaspeți era în partea din față a casei, arareori folosită și sufocantă vara, cu ferestrele închise, pentru a nu intra praful de pe stradă. Obloanele erau lăsate, ca

să țină căldura departe, iar draperia de dantelă cădea neclintită peste ele. Casa familiei Radlett era decorată cu gust și plină de antichități; stăpâna avea chiar și propria bibliotecă. Era un cuplu cu aspirații intelectuale și politice. Primeau adesea musafiri, iar prietenii veneau frecvent în casă, umplând-o cu fum de trabuc și lăsând cerculețe lipicioase de cherry pe bufet, decorând cuierul de pălării cu pene și funde, ca pe un copac straniu cu păsări exotice. Sub acoperișul lor erau puține lucruri care să mă deranjeze, însă din când în când doamna Radlett îmi cerea s-o aduc pe Georgina jos, ca s-o sărute și s-o treacă prin brațele tuturor înainte de culcare. Întotdeauna se sfătuia cu mine și era în mod politicoasă curioasă în privința regimului alimentar și a programului fiicei sale; nu exista nicio îndoială privitoare la cine era responsabil.

— Ia loc, te rog, a spus acum.

M-am așezat într-un fotoliu plușat, de lângă o ferigă în ghiveci.

— Am niște vești încântătoare.

Doamna Radlett și-a așezat o mână pe pântecul rotund. Începuse de curând să se vadă de sub brâu, iar Ellen îi lărgise fustele.

— Așteptam să-ți spun de săptămâni întregi, dar domnul Radlett mi-a interzis până nu era totul agreat și finalizat, ceea ce s-a întâmplat noaptea trecută, așa că acum pot să-ți împărtășesc.

Am simțit o scânteiere de entuziasm și mi-am îndreptat șorțul.

— După cum știi, domnul Radlett se descurcă grozav la Dalberg și Howard. Atât de grozav, încât – vorbea

încet, făcând pauze, ca pentru un efect dramatic – firma îl trimite la Chicago, să lucreze acolo ca arhitectul lor principal. O să proiecteze o *universitate*, dacă May, nu e minunat?!

Și-a împreunat mâinile, abia reușind să se stăpânească. A continuat rapid:

— Bineînțeles, vrem să vii cu noi, să fii dacă Georginei acolo. Sper că nu-ți imaginezi nici măcar o *secundă* că am pleca fără tine! O, spune, te rog, că o să vii! Domnul Radlett caută acum o casă pentru noi; n-o să-ți vină să crezi ce poți să ieși în America – adevărate conace, pentru câțiva *bănuți*! Și sunt parcuri minunate și magazine, clădiri noi se înalță tot timpul. Dumnezeu, viitorul nostru copil va fi american. Ce zici de asta? Nu m-am gândit la asta până acum. Cât de ciudat!

O mirare copilăroasă i-a străbătut chipul.

— Chicago... a fost tot ce-am putut spune.

Chiar și din gura mea, numele părea străin și fabulos. Venind dintr-o suburbie plină de fum din Birmingham, credeam că Londra este cel mai fascinant loc de pe pământ, iar Chicago era la fel de departe pentru mine ca planeta Marte. Am calculat cât ar dura ca o scrisoare să ajungă la mine acolo, cât ar dura să mă întorc acasă și ceva dur, ca o pietricică, s-a format în stomacul meu.

— Da, a spus doamna Radlett, trebuie să împachetăm totul și să ne expediem lucrurile, iar asta va lua ceva timp. Dar sperăm să fim și noi pe un vapor într-o lună sau două; știu că Dennis e nerăbdător să înceapă. Călătoria are destinația New York, și de-acolo putem lua trenul. Presupun că o să rămânem un pic la New

York, cum ar fi?! Mi-am dorit mereu să merg acolo.
Dădacă May, ești bine? Arăți ciudat.

— Da, doamnă.

— O, te rog, spune că o să vii! O să vii, nu-i așa?

— Mă tem că nu pot face asta.

Tăcere. Pendula ticăia și câinii de porțelan ne priveau liniștiți de pe șemineu. Doamna Radlett nu se așteptase la răspunsul meu și a încercat să-și recapete stăpânirea de sine, mângâindu-și burta mecanic.

— Și de ce nu? Desigur, trebuie să-ți iei câteva zile libere înainte de a pleca, pentru a-ți lua la revedere.

Nu o puteam privi în ochi și mă holbam la covor.

— Dădacă May? Credeam că o să fii mulțumită.

— O, sunt, doamnă! Sunt încântată pentru dumneavoastră și domnul Radlett.

— Dar nu pentru tine. Ești nefericită la noi?

— Nu. Sunt foarte fericită aici.

— Atunci, de ce nu vrei să vii? Pur și simplu, nu mă văd plecând fără tine, dădacă May. Nici măcar nu m-am gândit la asta! Nu vreau să mă gândesc la asta. Pentru noi ești ca un membru al familiei, iar Georgina te adoră. Eu te ador, la fel și Dennis.

Vocea îi tremura și a devenit tot mai subțire, și mi-am dat seama cu groază că stăpânei mele îi venea să plângă.

Aveam senzația că mă strânge ceva de gât, nasul mă înțepa.

— Vă mulțumesc, doamnă. Sunteți așa de buni cu mine, dumneavoastră și domnul Radlett. Și țin atât de mult la domnișoara Georgina.

— Atunci, de ce nu vii? E din cauza salariului? O să vorbesc cu Dennis să ți-l mărească, dacă despre asta e vorba.

Am clătinat din cap.

— Nu e asta.

— Atunci, nu te simți bine? Sau ești... *logodită*?
A cuprins-o imediat o senzație de ușurare. Urmează să te căsătorești?

— Nimic de genul ăsta.

— Doamne, atunci, ce e?

— Frații mei, am spus. Nu pot să-i las.

Ardea de îngrijorare și curiozitate.

— Iartă-mi lipsa de delicatețe, dar credeam că părinții tăi sunt în viață.

— Sunt, doamnă.

— S-a îmbolnăvit vreunul dintre ei?

— Nu.

— Au rămas fără slujbă?

— Nu.

— Atunci, de ce nu poți să-i lași?

Vocea mea s-a frânt de durere.

— Îmi pare îngrozitor de rău, doamnă Radlett.

A rămas într-o tăcere uluită. De cealaltă parte a scuarului, o trăsură și-a lăsat pasagerii și și-a continuat drumul; copitele cailor s-au auzit tare în fața ferestrei, apoi zgomotul s-a stins. M-am gândit la Georgina, dormind sus, la borcanele cu gem aliniat pe pervaz și la margaretele din buzunarul meu, acum distruse. M-am gândit la ceaiul care se răcea în ibricul pe care mi-l adusese Ellen și la exemplarul citit pe jumătate din *Woman's Signal*, pe care-l împăturisem lângă fotoliu pentru mai târziu, și la cum, într-o zi ploioasă, camera copiilor, cu șuieratul și scânteierile arzătorului cu gaz, era cel mai confortabil loc pe care-l cunoscusem vreodată. Georgina avea

să se trezească în curând și să mă strige, sigură că aveam să o ridic din pătuț ca să-i dau o clementină sau un fursec. Nu mă puteam uita la mama ei, pentru că lacrimile îmi încețoșau vederea. Camera era atât de tăcută, încât îmi puteam auzi inima frângându-se, ca o margaretă a cărei tulpină se rupe.